

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

ЗА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
 НА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . . . 9 „

НЕДЕЉА 1. ЈАНУАРА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТНАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Суд општине вароши Београда позива грађанство Београдско да у току месеца Јануара 1895. год. набави од општ. Београдске нове марке за своју ланчад, пошто су старе марке поништене.

Нова марка кошта три динара, а када се изгуби има се заменити другом уз доплату од једног динара.

Од суда општ. Београдске 31. Децембра 1894. год. Абр. 8135.

ПОЗИВ

За све обвезнике I батаљона VII пука I позива народне војске.

На основу предписа Господина Министра војног, од 24. Новембра о. г., ФББр: 7985, позивају се сви обвезници I батаљона VII пука I позива народне војске, да 10. Јануара идуће 1895 год. у 7 часова изјутра, дођу у палилулеку касарну, на једно-дневни прозив и поверу спискова.

Овди се разумеју: сви обвезници борци све четири чете, све административно особље, ордонанси, посилни, коморције који принадлеже овом батаљону, било штабу или четама.

Сви ови имају собом да понесу свој војнички билет.

Ко дође на време, биће отпуштен кући истог дана у вече.

Ко не дође, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест извиниће недолазак, ову треба доказати лекарском сведошвом, која је оверена полицијском влашћу. Уз лекарску сведошбу, истог дана, послати и војнички билет а и именовати место свог стана и редовно занимање.

Бр. 12079 у Београду 7. Децембра 1894 год. Из канцеларије VII пукове. окружне команде.

Предња наредба доставља се грађанима ове вароши којих се тиче с позивом да према истој неизоставно у свему сљедују иначе ће искусити све строгиости војног за-

кона. Други засебни позиви по овоме од стране овог суда неће се никоме шиљати.

Из канцеларије војног одељења суда општине града Београда ОВБр. 369, 12 децембра 1894 године.

ПОЗИВ

ЗА СВЕ ОБВЕЗНИКЕ I БАТАЉОНА VII АКТИВОГ ПЕШАДСКОГ ПУКА КРАЉА АЛЕКСАНДРА I-ОГ.

На основу претписа Господина Министра војног од 24. Новембра ове године Ф.Б.Н. 7985, позивају се сви обвезници — резервисти I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог, да 10 Јануара идуће 1895 год. у 7 часова изјутра дођу у штаб VII батаљона Краља Александра I-ог, који се налази у великој касарни, на једно-дневни прозив и оверу спискова.

Под овим се разумеју:

- 1) Сви обвезници борци све четири чете I батаљона.
- 2) Све административно особље, ордонанси, посилни и коморције који нападају саставу I батаљона.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

УВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЋИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Његов гаст Јаков II. и сувише одан католичанству, а поткупљен од Људевита XIV. побеже из Енглеске, те тим бегством изгуби и круну и државу. А парламенат — конвенат — прогласи Вилема III. за краља енглеског. Овај пак, будући заклет проти-

вник Људевита XIV. много је помагао Аустрији у борби против Људевита, па 12. марта 1689. закључи с њом велику алијанцију у којој ступи и Шпанија. Ну то опет одвуче пажњу Аустрије на запад.

Турци, користећи се мировањем Тесароваца, приберу се и уреду, па са султаном на челу крену се против Аустрије. Оставивши султана у Софији једни се упуте за Београд а други преко Видина и Фетислама на Угарску. Немци наморани да ратују стану се спремати. Но немајући довољно своје војске, они привољевају Србе, да се уз њих с Турцима бију.⁽¹⁾ Године 1689. прешао је у Срем 29. априла Јован Рашкович кнез рашки са браћом: Мојсијем, Илијом, Мијанлом и многим Србима. По смрти Манастирлије Јосиф I. наименује (20 јуна 1707). Мојсија пуковником целе српске војске. Мојсије је живео у Шаренграду у Срему који је лепо утврдио.⁽²⁾

Лудвик Баденски дошав у јуну у Београд, заста мало војске ту, у брзо прикупи нешто нове и крене се Јагодини. Кад сти-

гне 17. Јуна у Х. II-Паланку дознаде да Турци иду из Ниша на Београд. Он ту изда прокламацију на Србе којом их позива да се дижу на Турке и његовој војсци придружују, обећавајући им за то слободу и благостање. „Срби жудни слободе, и верујући у оно што им се обећава, врвели су к Немцима тако, да је Маркграф још одавде из Паланке, где није остао ни пун месец дана, писао своме цару и хвалио му се: како се многи храбри Србин с оружјем у руци придружује његовој војсци, и како се нада да ће их имати у скоро још много и много.“⁽¹⁾ Да би се успешније борио против главне силе турске која од Крушевца наступаше Београду требао је прво да осигура леђа. Да то учини он је сместио у Зворнику 5—6000 Срби и 150 Немаца; на Сави у већим местима сместио је 2—3000 Срба коњаника. А надирање Текелије уз Дунав спречио је капетан Срега Продан са Србима у Фетисламу као и више хиљаде Срба који су посели све градове од Видина до Смедерева.⁽²⁾ После

¹⁾ Годишњица Н. Чушића, књ. VI. стр. 143.²⁾ Срб. Летопис, књ. 64 чл. I стр. 23.¹⁾ Годишњица Н. Чушића, књ. VI стр. 144.²⁾ Драгашевић. Полог трво илирско стр 156—163.

3) Сви прекобројни I батаљона.

4) Сви обвезници допунске чете.

5) Сви они обвезници редовне војске који стално живе у Београду, а припадали су до ове године саставу местног батаљона.

6) Сви они обвезници редовне војске који су служили при I чети VII батаљона, родом су из Београда а до сада нису никако позивати.

7) Сви кадровски ислуженици пешадије других пуковских округа, који стално живе у Београду а нису нигде записани а немају још 30 година старости.

Сви без изузетка да понесу собом своје војничке билете или отпусте из кадра.

Ко дође на време, тог истога дана увече отпустиће се кући;

Ко не дође овог дана, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест извиниће недолазак, ал ово требе доказати лекарском сведошвом овереном и полицијском влашћу. Уз лекарску сведошбу послати штабу овог батаљона тог истога дана војнички билет, затим именовати место свог стана и редовно занимање.

Из канцеларије команданта VII батаљона Краља Александра I-ог, 3 Децембра 1894 год. у Београду № 6458.

Предња наредба доставља се грађанима ове вароши којих се тиче, с' позивом, да према истој неизоставно одређеног дана оду у команду VII акт. пука „Краља Александра I,“ иначе ће искусити све строгиости војних закона. Други — засебни позиви по овоме од стране овог Суда неће се шилати никоме.

Из канцеларије војног одељења Општине града Београда 5. Дец. 1894 г. ОБВр 335.

С П И С А К

Лица, која према најновијем разрезу команданта VII пуков. округа од 16 децембра 1894 год. Бр. 12.700 дају команду за војску:

Аврам А. Меламед мењач 1. товарног коња.
Катица Ј. Медовић лекара 1 „ „

Алемпије Васиљевић савет. 2 товарна коња.

Аврам Озеровић трг. 1. јахаћег коња.

Маса Антонија Миливојевића трг. 2. јак. коња.

Арса Станојевић пензионер 2. теглећа коња.

Алекса Барјактаровић маса 2. јахаћа коња.

Аксентије Марковић пензионер 1 теглећег коња.

Арон Нинчић адвокат 2. теглећа коња.

Алекса С. Јовановић чл. кас. 2. вола и 1 ко. во.

Алекса Новаковић адвокат 3 јахаћа коња.

Антоније Орешковић пуков. у пен. 1 јак. коња.

Алекса С. Ешић 1 кола коњска.

Александер Андоновић трговац 1 јак. и 2 тег.

коња 1 кола коњска.

Аврам М. Нахман тргов. 2 тегл. коња 1 кола коњска

Андреја Дада трговац 2 тегл. „ 1 „ „

Арса Танасковић каф. 2 „ „ 1 „ „

Александер Симоновић пензион. 4 вола 2 кола вол.

Алимије Босић пензионер 2 јахаћа коња.

Адолф Шток предузимач 1 товар. коња.

Алекса С. Стојановић сапуњ. 1 товар. коња.

Аранђел Ж. Илић тежак 2 вола 1 кола воловска.

Адолф Јакша пенз. 2 вола 1 кола воловска.

Аврам Мошић трг. 1 товар. коња.

Алекса Куманудић трг. 2 тег. коња 1 кола коњска.

Анђелина Марић удова 1 товарног коња.

Алекса Илић прота 2 вола 1 кола воловска.

Маса Антонија Симића 2 вола 1 кола воловска.

Благоје Спасић трг. 1 товарног коња.

Андреја Николић саветник у пенз. 1 тов. коња.

Арон Леви трговац 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Аћим Прокић држ. правоб. 4 тегл. коња 2 кола коњ.

Андреја Ђорђевић бив. министар 2 тег. коња 1

кола коњска.

Александер Јовичић конзул 4 јак. коња.

Аранђел Живковић приватијер 2 тег. коња 1

кола коњска.

Арса Лукић благајник 1 товар. коња.

Аврам С. Којен трговац 1 товар. коња.

Аксентије Аксентијевић трг. 2 тег. коња 1 кола

коњска.

Алекса Обрадовић агент 2 јак. 2. тов. коња 1.

кола коњска.

Александер Бранковић адвокат 1 товар. коња.

Маса Аранђела Кечкића 2. вола 1 кола воловска.

Алекса Новаковић професор 1 тов. коња.

Аћим Чумић савет. 1 товарног коња.

Архимандрит Инокентије 1 тов. коња.

Алекса Спасић пензионер 2 јак. и 2. тег. коња

1 кола коњ.

Алекса Васић пред. прв. суда 1 товар. коња.

Анта Боди пред. трг. суда 1 товар. коња.

Александра Жабарац удова 2 јак. коња.

Ангелина Ц. Марић удова 2 вола 1 кол. волов.

Алекса Петровић савет. 1 јак. коња.

Аврам С. Амар трговац 4 тегл. коња.

Маса Аврама Исака 2 тегл. коња.

Босиљка Лешјанин удова 1 тов. коња.

Благоје Спасић трговац 1 тов. коња.

Маса Боже Панића 2 тегл. коња.

Браћа Ђорђевић дрвари 8. тегл. коња 4 вола 2

кола воловска.

Београдски Кредитни Завод 2. јак. и 8. тег. коња.

Браћа З. Поповић златари 2. јак. и 6. тег. коња

3 кола коњска.

Браћа Андријевић банкарни 3 јак. коња.

Браћа Бајлони трговци 4 тегл. коња.

Браћа Банковићи трговци 2 вола 1 кола волов.

Бранко Васиљевић пензионер 1 товар коња.

Богоић Стефановић мењач 1 товарног коња.

Браћа Крестановић тргов. 12 теглећи коња 6

кола коњска.

Бранковић и Вулковић трг. 1 јак. 4 тег. коња

2 кола коњска.

Браћа Илићи трг. 6 јак. коња.

Браћа Х. Николајевић трг. 4 тег. коња 2 кола

коњска.

Браћа Ж. Ђорђевић тргов. 2 тег. коња 1 кола

коњска.

Београд. тргов. штедионица 2 тег. коња.

Браћа Антонијевић јувелири 1 јахач. „

Богоје Грујић касанин 2 вола 1 кола волов.

Богоје Јовановић гостионичар 2 јак. 2 тег. коња

1 кола коњска.

Браћа Пурић трг. 2 теглећ. коња 1 кола коњс.

Божа Теловић 3 теглеч. коња 1 кола коњска.

Богољуб Јовановић начелник 1 товар коња.

Божидар Живковић трговац 2 теглећ. коња 1

кола коњска.

Браћа Богдановић тргов. 1 товар. коња.

Браћа Јаковљевић казас 2 теглећ. коња 1 кола

коњска.

Васа Радојковић тргов. 2 товар. коња.

Војислав Бакић професор 1 товар. коња.

Васиљко Дамњановић предуз. 2 теглеч. коња 1

кола коњска.

Вукашин Петровић министар 4 јак. коња.

Васа Маџаревић пензионер 1 јак. 2 тег.

Милица Владе Вујовића удова 2 јак. коња.

Врачарска задруга 4 тег. коња.

Владимир Јовановић савет. 2 тег. 1 кола коњс.

Васа Николић трг. 2 тег. коња 1 кола коњска.

Васа Дучић бакалин 3 товар. коња.

Влајко Каленић економ 2 вола 1 кола воловска.

Владан Ђорђевић доктор 2 тег коња. 1 кола

коњска.

омањих покрета очекујући на храну из Смедерева он са 22.000 људи, међу којима је био велики број Срба, удари од Грабовца преко Тушијаве (сада Лапово) на 40.000 Турака под Репен-пашом код *Баточине*. У дводневној срећној борби 19 и 20 Авг. он тако разбије Турке, да они оставе на бојишту 3.000 мртвих и заробљених, цео стан, 108 топова, 1000 камила, сав пртљак и оружје па и серашеров Туг⁽¹⁾ и побегну Нишу. Маркграф нарочито напомиње у своме рапорту, који је послао цару о овој битци, *храброст и јунаштво Срба*.⁽²⁾ Срби су нарочито другог дана, кад је требало напасти и освојити други турски положај, који је био на висовима на другој страни *Лепанице*, пошто су ову реку прешли, обилазећи Турке храбро и постојано с десног њиховог бока, учинили те су Турци

напустили све своје положаје а затим и сам свој логор у *Баточини* пре него што се и дошло до главног судара; а кад је одмах за тим наступила ноћ, те Немци невични пределу, не могаху Турке даље терати, Срби су их гонили даље и по ноћи многе потукли, многе заробили и отели им још и оне топове што су их били собом повукли.⁽¹⁾

Ово одликовање Срба у боју побуди Лудвика Баденског те управи прокламације на све Србе у Босни и Албанији, позивајући их да се дижу на Турке и пристају уза њ. Ну Срби што су устајали нису то чинили услед Лудвикових прокламација колико услед прокламације деспота *Ђурђа Бранковића*. Тетаника је било на 36.000 људи под оружјем, дакле више него сва царска војска под Лудвиком. Ови устаници имали су у рукама готово све градове и целу земљу што су заузели за време бављења Лудвикова у Баточини због очкивања на храну. Из Јагодине он се хвали цару: „како му храбри Срби помажу; како на све стране устају, и како су већ осво-

јили сами собом два градића и то: *Козник* и *Маглич* у горњем делу *Сриске* (западне) *Мораве* у пределу спрам *Новог Пазара*, које је он оставио њима самима да их поседну и чувају, да би их овако охрабрио и одушевио да се и даље против Турака дижу.“ Ти успеси устаника и учинили су да се Лудвик одатле крену 16. Септембра, па преко Параћина, Ражња и Алексинца дође 22. до на једну миљу пред *Ниш*. Ту се сукобио с Турцима и потукао их тако грозно, да је око 10.000 њих које погинуло, које у Нишави, која беше придобила и велика, подавило се. Отоо им је 30 топова, многу храну, много барјака и с овима и барјак сераскеров, изгубивши при овоме око 300 које рањених које погинулих својих војника. И у овој битци Срби су се тако храбро владали, да их Маркграф и овде хвали. Он у својим извештајима нарочито напомиње *храброст и предузимљивост Срба при изненадном обилажењу турског десног крила што је и произвело у Турака забуну и страх а за тим пораз и дивље бегство*. Овако поражени Турци бегали су у нeredу и безобзирце право *Пироту* и не обзирући се на Ниш, који тада и не беше утврђен,

¹⁾ Драгашевић: Полострво илврско, стр. 163. Да је број Срба устаника био толики тврди и летописац (очевидан) речима: „подвига патријарх са мноштвом народа србскога 37.000 фамилија и толико во војну службу цесару воступили.“ (Спом. XIX. Срп. кр. акрд. 54). Одакле излази, да је Срба устаника било 37.000 људи у војсци Ђесаревој.

²⁾ У овој битци српском коњицом управљао је Србин Павао Дијак Несторовић из Коморана. („Браник“ бр. 48 за 1892).

¹⁾ Годишњица Н. Чушића, књ. VI. стр. 146—147.

Владимир Тајсић члан касац 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Владимир Даљковић трговац 1 тегл. коња 1 кола воловска.

Васа Брентовић доктор 1 товар. коња.

Васа Поповић инспектор 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Велимир Тодоровић адвокат 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Владислав Чортановић трговац 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Велимир Антић инспектор 1 товар. коња.

Виљем Бадер директор 2 вола 1 кола воловска.

Владимир Стојановић чинов. 2 тегл. коња.

Војислав Ј. Марковић " " " " маса Владислава Антића 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Вељко Савић трговац 2 товар. коња 2 вола 1 кола воловска.

Васа Стојковић пензионер 1 јак. коња.

маса Војина Радуловића 4 тегл. коња.

Велимир Табаковић трговац 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Владимир Јакшић пензионер 2 тегл. коња.

Ванђел Тома дуваница 2 тегл. 2 товар. коња 4 вола 2 кола воловска.

Васа Мијатовић каф. 2 тегл. 2 тов. коња 1 кола воловска.

Владислав Ђорђевић бакал. 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Васа Николић дрвар 4 вола 2 кола воловска.

Вујо Ранговић тргов. 2 вола 1 кола воловска.

Гавра Сиљановић циглар 4 тегл. коња 2 кола воловска.

Гргур Миловановић проф. 1 товар. коња.

Газимир Конзировски доктор 1 јак. 2 тег. коња.

Глиша Јосићовић трг. 1 јак. коња

Глиша Ђорђевић пенз. 1 товар. коња.

Гавра Дангубић трг. 2 вола 1 кола воловска.

Гига Гершић професор 2 вола 1 кола воловска.

Грујица Ивановић пензиј. 1 товар. коња.

Гвозден Николић механика 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Гаврило Поповић пензионер 2 вола једна кола воловска.

Димитрије Наумовић казанџија 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Драгомир Рајовић бив. министар 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Димитрије Атанацковић чиновник 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Димитрија Лазаревића судије маса 2 тегл. коња 1 кола коњска.

Данча Стојковић хлебар 2 јак.

маса Димитрија П. Лацковића 2 теглећа коња.

Димитрије Нешић саветник 2 тегл. коња.

Димитрије Маринковић саветник 2 тегл. коња.

Димитрије Стаменковић трг. 2 јак. 2 тег. коња.

Димитрије Субашић трг. 2 тег. коња.

Димитрије Ђорђевић пензионер 1 товар. коња.

Дума Ђ. Деда трговац 1 јак. коња.

(Наставиће се)

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА РЕДОВНИ САСТАНАК 15. Децембра 1894 г.

Председавао председник г. Мијаило М. Богђевић, присуствовали чланови суда г. г. Стев. Ивковић и Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Стева Д. Поповић, С. Ђ. Јорговић, Ж. Кузмановић Благоје Милошевић, Сава Петровић, Ј. Алкалај, З. К. З. Поповић, Ст. П. Поповић, Ј. А. Миливојевић, Јарослав Веауха, Ђ. Димитријевић, П. Д. Стевановић Ср. Ј. Стојковић, Ј. Каљевић, Горчаков Миловановић, Младен Николић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Вел. Антић, Спасо Х. Ристић-Шокорац, П. Ђелић, Михаило Михайловић, М. Кретић, А. Ђ. Кумануди, Дим. Гавриловић, Др. Никола Х. Николић, Дим. Милојевић, Ј. Ристић,

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. Децембра 1894. год. и у последњој одлуци учињена је *доука*:

да је марвени лекар г. Дим. Кнежевић обећао да неће наплаћивати никакве таксе за преглед прасиди до 20 килограма.

II.

Председник општине извештава одбор, да је збор грађана београдских, држан 11. Децембра 1894 г. изабрао за одборнике г. г. Ник. Х. Тому, Атанасија Ђ. Кумануди, Петра Ђелића, Велимира Антића, Михајла Кретића, Сергија Станковића, Миту Гавриловића и Спасу Х. Ристића-Шокорца и за заменике г. г. Младена Николића, Николу Бошковића и Марка Вулетића; да против овога избора није било ни усмене ни писмене жалбе у законом року и да су надлежни министри дали допштење, да се изабрата лица чиновничког реда могу ове дужности примити; и позива изабрату господу, да положи заклетву. Присутна су господа положила заклетву, сем г. г. Николе Х. Томе и Марка Вулетића, који ће

то накнадно учинити, пошто данас нису дошли. Одбор је *примио*

к знању ово саопштење и полагање заклетве.

III.

Одборник г. Срета Стојковић предлаже, да се за преглед рачуна општинских изабере друго лице на место г. Дим. Милојевића, који је изјавио, да се ове дужности не може примити због многих других послова.

Одбор је *решило*:

да на место г. Милојевића буде члан повереништва за преглед општ. рачуна г. Петар Ђелић одборник.

IV.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд АБр. 8684, 8719, 8602, 8269, 8603, 8654, 8655, 8562, 8601, и 8609, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је *изјавио*:

да су доброг владања и доброг имовног стања: Трајко Петровић, предузимач; Васа Кретић, инспектор; да је Сава Суботић, бакалин доброг владања и средњег имовног стања; да су Петар Танић, (Тањевић) наредник војне музике и његова жена Љубица и Милан Спасојевић, служитељ дирекције жељезничке, доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати: Радомир Поповић и Светислав Мишковић скитнице, Димитр. Димитријевић калфа лимарски, Перса Томић удова, Риста Најдановић, сакација, Маца Докићева и Марина Стојановић олд.

V.

Председник износи одбору на мишљење молбу Анастаса Мајзнера СБр. 19137, којом тражи уверење о свом породичном односу.

По прочитању те молбе, одбор је *изјавио*

мишљење, да се молбоцу може издати тражено уверење.

VI.

Председник извештава одбору да је управа вишег завода за васпитање девојака у Београду

и немачка војска ушла је у њ сутра дан 25. Септ. 1689, посела га и опљачкала.⁽¹⁾

За Турцима се упути Пиколомини са Србима и нешто Немаца, гонећи их к Софији. Пиротски градић нађе у добром стању а варош опљачкану. За овим поседне *Мустофа П. Паланку, Прокуље и Лесковац*, па се за тим врати војсци.⁽²⁾ Оставивши нешто посаде у Нишу Пиколоминије предузе упад у Косово.⁽³⁾ Убрзо освоји *Приштину, Ново брдо, Митровицу*, јер су га у томе потпомогали не само огроман број⁽⁴⁾

¹⁾ Годишњица Н. Чупића, књ. VI. стр. 148—149

²⁾ Die Fr. Theiln. etc. S. 70. — У Годишњици VI. на стр. 151. пише: „Не зна се тачно колико је српске војске било сад у оној војсци коју је Маркграф собом повео, али се зна, да их је само под Пиколоминијем било 3.000 људи које пешака које коњаника — хајдука — подељених у 10 компанија“

³⁾ Хамер о овом Пиколоминијевом продирању вели: „У то беше ђенерал Пиколомини потпомогнут од Срба, преко Орбелуса (Orbelus) продро је до Скопља, а поглавица Срба Карнос коме је цар послао кнежевски сав од Куманова, утврдио се је у Куманову, Качанику и Егридеру.“ (Gesch. d. ostm. Reiches, V. III. S. 337). Но о овом српском Карпсу ништа више не спомиње.

⁴⁾ У Fr. Theil. стр. 65. помиње се како су Срби и Албанези из мржње наспрам Турака код неке паланке (Nagovitz?) потукли 6.000 Турака побивши преко 400 и заробив неколико застава упути их ђенералу Хоџкирхену с молбом, да од њих уреди војску од 30.000, које ће се борити против Турака, ако им заштите веру и слободу. —

Срба већ и Албанези. Затим се упути Качанику где у кланцу разбије једно јако турско одељење, а 25. Окт. појави се пред *Скопљем*. Ну Турци после омањег судара напусте Скопље и повуку се далеко назад. Ту му стигне вест од Л. Баденског да обустави ратовање и да се врати.

Ево како се са Скопљем опростио: Пошто му је жао било да остави лепо и красно Скопље Турцима, он покупи храну и све што је најбоље из њега, па га запали.

„Кад нисам могао да очувам Скопље за себе — вели он у своме рапорту, који је 31. Окт. послао цару из Качаника — зашто да га остављам непријатељу; а осим овога морао сам ово да учиним и за то, да би овим заплашио овдашње варварске народе и показао им како је страшно оружје наше војске. По свим крајевима вароши били су размештени људи са запаљеним буктињама у руци, и кад сам ја са 3 топовска пуцања дао знак да се пали, потамнело је 26. Окт. сунце од дима над Скопљем, што је трајало чак сутрадан. Ја

За овај погач освете им се Турци тиме, што нападну Србе пди повратку из Н. Пазара, посеку њих 2.000 и многе заробе. Ово јако огорча Србе те су се жестоко осветили.

сам тада стајао као оно Домицијан на једном брегу у близини и уз свирку музике, премда се без бола у души, гледао како пламен прождире ову лепу варош, али шта ћу кад су исте такве судбине била и нека бечка подграђа.“⁽¹⁾

По повратку у Приштину састане се 3. Новембра са патријархом *А. Чарнојевићем*, а пре тога разреди војску у Качанику и околини. Он преговараше са Арсенијем, кога праћаху силне гомиле света са заставама на којима беше велики крст, и с њим углави, да они, који хоће да ратују против неверника, да се поделе у одељке по немачком обичају, остали пак да раде земљу, с обећањем, да ће он земљу, која је од тога времена под заштитом царском, бранити од упада непријатељских.⁽²⁾

Вест да су се растерани Турци скупили око *Драгомана*, и страшно потукли Србе, тако, да је ту погинуо и командант пиротски, а 3 официра и 524 Србина том су приликом које изгинули, које у ропство

¹⁾ Годишњица Н. Чупића, књ. VI. стр. 155.

²⁾ Die Frömil. Theiln etc. S. 72.

послала писмену захвалницу за учињену помоћ заводу, решењем одборским од 8. Децембра 1894 год. АБр. 8571.; да је познати српски добротвор Филип ла Ренотијер од Ферари предао општини 150 динара у сребру за куповину серума.

Одбор је *примио*

к знању оба ова саопштења с тим, да се г. Филипу ла Ренотијеру од Ферари изјави преко свих новина јавна захвалност.

VII.

Председник износи одбору на решење извештај повереништва о електричном осветљењу. Но како мањина повереништва није своје одвојено мњење поднела председништву, нити се данас у седници и један из мањине налази а по објашњењу г. Ђ. М. Станојевића председника комисије потребно је да се још данас реши, да ли ће се од нове године варош осветљавати без обзира на фазе месечеве, то је одбор на предлог одборника г. Стев. Д. Поповића *решило*:

да се у Јануару месецу 1895 год. варош осветљава као и до сада што је било, без обзира на месечеве фазе а да се међутим у првој седници изнесе одбору на решење извештај комисије заједно са одвојеним мњењем мањине комисијске. Да се позову чланови мањине комисијске, да свој извештај поднесу одбору.

VIII.

По прочитању извештаја грађевинског одељења ГБр. 6107, датог услед одлуке од 29. Окт. 1894. АБр. 6924 на молбу Панте Манојловића, да отвори камени мајдан на општинском земљишту идући Топчидеру, — одбор је *решило*:

да се отварање мајдана на општинском земљишту на друму топчидерском одобри Панте Манојловићу под погодбама изложеним у извештају грађевинског одељења.

IX.

Председник износи одбору на решење предлог комисије одређене од суда општинског да контролише клање стоке и наплату аренде месареке, — да се правила о слободном клању стоке и продаји меса у Београду и његовом атару донуне тиме, што ће се кријумчари казнити први пут са десетоструком а други пут са двадесетостру-

одведени¹⁾ Али се Турци у брзо умире. — Пикломини, врати се у Приштину, умре 9. Нов. 1689. на велику штету Аустрије, јер то беше један од строжијих генерала аустријских, који ма да је био суров, ипак је колико толико држао у заштити београдску солдатију да својим злим делима не омрзне народу. А уз то се одликовао и као вешт државник задобијајући за се тамошње Хришћане. И за његова живота била је солдатија распуштена, чинећи урођеницима Хришћанима многе неправде, а и он се одликовао многим наметима (контрибуцијама)²⁾ у* завојеваним земљама; ну после његове смрти нестале и оно мало запта, те солдатија просто поче управ беснити; то да повода Албанезима да их напусте а и Срби стану хладнети.

¹⁾ Ово потврђује и Хамер, само што он тамо налази саме Бесаровце: „Цареве трупе по заузећу Ниша продрле су кроз кладац Шеркеј (Schehrkői) или Пирот чак до Драгомана, где су од паша Омера и Кеманкеш-Ахмеда одбијени с губитком“ (Gesch. d. osm. Reiches, V. III, S. 837.)

²⁾ Die Freiwill. Theiln. etc S. 71.

ком таксом, и да се за кријумчара сматра и сваки онај клач, у чијем се стану нађе живо грло стоке као год што је кријумчар и онај клач, код кога се нађе цело грло заклано или и изуђено, јер сваки клач дужан је држати стоку или у своме или у јавном обору, а никако доводити исту својој кући.

По прочитању овога предлога одбор је *решило*:

да се предложене мере за контролисање клања и наплате месареке аренде привремено у свему усвоје и по њима поступа.

Да комисија, која је овај предлог учинила изврши ревизију данашњих правила за слободно клање стоке и поднесе одбору предлог за измене и допуне у истима.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У времену од 4. Дец. до 25. Децембра 1894 г. допутовало 1599, отпутовало 1609, Од којих су:

а.) Пола: мушког 1499, женског 100 свега 1599.

б.) Вероисповести: православне 1400, неправославне 131, мојсијевске 38, мухамеданске 30, свега 1599.

в.) Постојбина: Србија 1220, А.-Угарска 147, Босна и Херцеговина 28, Црна Гора 4, Грчка 5, Турска 82, Бугарска 36, Румунија 13, Русија 25, Германија 25, Франц. 8, Италија 3, остале државе 3 ван Европе —

г., Занимање путника: Тежаци и економи 86, Занатлије 167, Трговци 748, индустријалци 8, шпекуланти и предузимачи 18, Гостионичари 32, Интелигенција и војска 284, Ђаци 18, раденици и помоћници 97, Пиљари и бозације 12 надничари и слуге 29.

Из статистичког одељка Суда општине вароши Београда 28. Децембра 1894. год.

О Б З Н А Н А

Суду општине вароши Београда потребан је један плац за подизање основне школе у овом кругу:

Пре но што се вратимо Л. Баденском, кога остависмо у Нишу, да бацимо кратак поглед на оно одељење турске војске што од Видина надираше *Фетисламу*, које предвођаше Текелија са Хусеин-пашом босанским. Они раставши се с Реџеп-пашом у Софији упуте се Дунаву да освоје Фетислам и Оршаву, затим да продру у Угарску и да помогну опсађеном Темишвару и Петроварадину. Ове градове бранили су понајвише Срби добровољци и нешто Маџара, Текелија са 10.000 људи опседне Фетислам а флотом препречи 4.000 Срба из Оршаве да им не дођу у помоћ. После упорног отпора град се предаде 6. Авг. 3.000 упију и заробљене заставе однесу султану као знаке победе.

(НАСТАВИЋЕ СЕ).

— 90 —

(*) Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, V. III, S. 835.

Од кафане „Америке“ једренском улицом до тоскине чесме. Кроз јаворску улицу до кафане „Босне“ поред параносовог хана на парни млин „Захарија“ уз каменичку улицу до окружне апсане и зеленим венцом до „Америке.“

Плац треба да запрема 5000 квадрат. м. најмање.

Ако појединци неби имали плац довољне величине а њихов би плац са којим су седним одговарао горњој потреби нека поднесу заједничке понуде.

Понуде треба поднети најдаље до 20. Јануара 1895 год. ово општинском суду.

АБр. 7716. Од суда општине београдске 17. Децембра 1894 год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0.20 д.
б) За не зидан шпархерд	0.20 д.
в) За узидан	0.40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0.05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0.10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0.10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0.20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра	10 — д.
б) Од акова	0.50 д.

III. Псетарина.

а) Марка за пашче за годину дана	3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје	1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу	7 — д.
б) Гроб за одрасле	12 — д.
в) Мала гробница	555.52 д.
г) Велика гробница III. реда	998.39 д.
д) Велика гробница II. реда	1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда	1684.57

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамаљски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом	0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином	0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале	1.50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом	0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином	0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале	1 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА